A°. 1856. N°. 215.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 12 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs, ƒ 5 in de drie maanden.

WEENEN, 8 September.

Het ontwerp voor de regeling der aangelegenheden van de evangelische Kerken van beide de gezindheden, in Hongarije, Zevenbergen en het Bannaat, is van wege den minister voor de Eeredienst aan de bestaande kerkelijke overheden dezer gezindheden medegedeeld, ten einde door dezelve te worden onderzocht. De gemeenten zullen parochie's gewijze worden verdeeld, en alzoo in kreitsgemeenten en verder in superintendents-gemeenten worden vereenigd. De kerkelijke tucht zal worden uitgeoefend door een consistorie, waarvan gezamenlijke leden zijn de super-intendenten, benevens een keizerlijke opperkerkenraadsheer. Elke der beide gezindheden kan om de zes jaren eene Synode houden. — De Regering houdt het oppertoezigt over al de Kerken, en de verordeningen der Synode behoeven de goedkeuring des Keizers, terwijl in deze regeling geene verandering zal kunnen worden gemaakt, dan op aanvrage der Kerken zelve.

— Nopens het gebeurde in Neufchâtel wordt van eene half-officiële zijde het volgende medegedeeld: „Indien de koningsgezinden aldaar meester waren gebleven, zoude zich een europeesch vraagstuk hebben voorgedaan van het allerzuiverste water. Met den laatsten uitslag is het regt van Pruissen geenszins vervallen, maar heeft de zaak meer het aanzien bekomen van een burgerlijk regtsgeding, dan van een staatkundig geschil, waarin welligt door schadevergoeding zal kunnen worden voorzien."

BERLIJN, 9 September.

Z. M. de Koning wordt tegen den 16den uit Oost-Pruissen terugverwacht. Den 14den is de *Prins van Pruissen* van den Rijn, en den 17den Prins *Frederik Wilhelm* uit Moscou te verwachten.

— De pruissische commissaris voor de vaart op den Donau, de heer *Bitter*, vertrekt dezer dagen naar Galacz. De Porte heeft, als bekleed met het oppergezag over de oever-landen, verlangd, dat het voorzitterschap der commissie aan haren gemagtigde zal worden opgedragen. — De stoomkorvet *Dantzig* ligt thans voor Konstantinopel ter beschikking van den pruissischen gezant, en om overeenkomstig de bepalingen van het vredestractaat van Parijs te kunnen worden gebezigd.

— De wijze, op welke de zwitsersche Bonds-regering in de verwikkeling van Neufchâtel tusschenbeiden is getreden, zal, naar men hier ter stede verneemt, de pruissische Regering aanleiding geven om zich tot de mogendheden te wenden, die het londensche protocol van Mei 1852 hebben geteekend, ten einde, langs een diplomatieken weg, het herstel der wettige orde van zaken daar ter plaatse te erlangen, en alzoo ontslagen te zijn van de noodzakelijkheid om hare toevlugt tot een uiterst middel, te weten de kracht der wapenen, te nemen.

PARIJS, 9 September.

Onlangs is medegedeeld, dat de generaal *Serrano* te vergeefs pogingen heeft aangewend om den graaf *Walewski* te spreken, die tijdelijk afwezig was. In eenige half-officiële bladen wordt gemeld, dat de genoemde bewindsman in de laatste dagen deze hoofdstad niet heeft verlaten. Of de gezant den minister al dan niet heeft gesproken, laten de genoemde bladen in het midden.

Naar men verzekert, zullen weldra zeer belangrijke maatregelen door de spaansche Regering worden genomen. Men verwacht de afkondiging der Constitutie nog vóór den 15den dezer maand, waarna de organieke wetten zullen worden uitgevaardigd. Voorts zullen de bewindslieden de wet op de *consumos* (de belasting op voorwerpen van dagelijksch verbruik) weder in werking brengen. Het is bekend, tot welke bezwaren de afschaffing dezer belasting, een der eerste maatregelen van de thans ontbondene Cortes-vergadering, aanleiding heeft gegeven.

Men blijft in Madrid steeds beweren, dat de Regering aldaar vast besloten heeft om pogingen aantewenden tot het herstel der goede verstandhouding met Rome. De Koningin wordt krachtdadig aangespoord om hare ministers, desgevorderd, te gelasten, toetegeven aan de eischen der clericale partij.

— Te Berlijn is men, naar het meer en meer blijkt, zeer ontstemd over de gebeurtenissen te Neufchâtel. De daar ter stede uitkomende dagbladen verklaren bijna eenstemmig, dat Pruissen geheel vreemd aan de beweging is geweest. De Koning van Pruissen moet zijne ontevredenheid over het voorgevallene niet hebben ontveinsd, en de handelingen der aanhangers van de koningsgezinde partij zeer nadrukkelijk hebben afgekeurd, als strijdig met zijnen bepaalden wil en vroeger reeds uitgevaardigde besluiten. Volgens de onbewimpelde verklaring van dien Monarch, heeft de poging tot het bewerken eener omkeering van zaken in het vorstendom juist dien uitslag gehad, welken zij verdiende.

Hier ter stede schijnt men de zaak anders intezien, en houdt men het voor zeer mogelijk, dat meer of minder belangrijke diplomatieke verwikkelingen daarvan het gevolg zullen wezen. Aan de opgaven der berlijnsche dagbladen hecht men niet veel waarde, en men is en blijft overtuigd, dat de pruissische Regering het stellige voornemen heeft om zich het gebeurde ten nutte te maken tot de beslissing van een vraagstuk van zeer ingewikkelden aard, 't welk al te lang reeds hangende is gebleven.

De genoemde Regering zou, naar van eenige zijden wordt verzekerd, van de duitsche Bonds-vergadering verlof verlangen voor den doortogt van een corps pruissische troepen, 't welk door sommige duitsche Staten naar Neufchâtel zou oprukken. Het ontbreekt evenwel ook niet aan personen, die dit laatste bezwaarlijk als waarheid kunnen aannemen; die wel gelooven, dat de pruissische Regering eene beslissing van het vraagstuk wenscht en zal uitlokken, doch dat zij, juist omdat zij die beslissing langs den diplomatieken weg verlangt, zich van militaire maatregelen zal onthouden.

— Eene uit Parma alhier ontvangene depeche houdt in, dat de op het Hertogdom drukkende staat van beleg, te beginnen met 10 September, zou worden opgeheven. De staatkundige gevangenen zouden, ten gevolge van dezen maatregel, door den gewonen burgerlijken regter worden beregt.

In eenige dagbladen leest men, dat de Koning van Napels blijft weigeren om eenige meerdere staatkundige vrijheid in zijne Staten intevoeren. Frankrijk en Engeland hadden, naar van dien kant wordt gemeld, den genoemden Vorst eenige tijdsruimte gelaten, en wel tot 1 Januarij 1857, opdat aan hun billijk verlangen zou kunnen worden voldaan. Vermoedelijk zou de Koning van Napels voor dien tijd niets toegeven, doch zich voorshands ook van scherpe en voor de westelijke mogendheden meer of minder kwetsende nota's onthouden. Oostenrijk zou zich, naar men meende, inmiddels dien tijd ten nutte maken, om den Koning tot toegeeflijkheid te stemmen.

— De clericale dagbladen behelzen bijzonderheden, omtrent het dagelijksch leven der turksche mannen en vrouwen, waaruit blijkt, hoe groot de moeijelijkheden zijn, welke de mogendheden, die zich met de beschaving van Turkije hebben belast, te overwinnen zullen hebben. Het eerste gebruik, 't welk de turksche vrouwen van de nieuwe orde van zaken hebben gemaakt, is, dat zij de sluijers, welke haar aangezigt bedekken, van eene zeer doorschijnende stof hebben gemaakt. Voorts leven zij over het algemeen in de grootste ontucht met Europeanen, Grieken, Armeniers en andere niet-belijders der mahomedaansche Godsdienst, niet alleen zonder dat zij zich de moeite geven om zulks te bedekken, maar terwijl zij openlijk kostbare geschenken aan deze Europeanen toezenden. De Turken, van hunnen kant, aarzelen in 't minst niet, om hunne bedienden te gelasten, de Europeanen, die hun in den weg zijn, te dooden. Vele ongelukken zijn daardoor reeds te weeg gebragt, waarvan de fransche en engelsche gezanten zijn verwittigd. Het dagblad *l'Univers* vraagt, waar het heen moet met een land, in 't welk, op last van ambtenaren, die bij voorbeeld aan de dienst van het Serail zijn verbonden, lieden op de openbare straat worden vermoord, omdat zij welgevallig zijn in de oogen der turksche vrouwen, en meent, dat, als de misdaad gestraft wordt, de ongebondenheid dezer vrouwen zeer zal toenemen, terwijl in een tegenovergesteld geval dadelijk inbreuk zal worden gemaakt op den firman van Februarij des vorigen jaars.

— Het geschorste dagblad *le Moniteur du Loiret* is een orgaan der legitimistische partij en heeft, zoo als is medegedeeld, in den strijd der clericale bladen partij getrokken voor *l'Ami de la Religion.*

PARIJS, 10 September.

De *Moniteur* behelst twee keizerlijke besluiten, strekkende tot regeling der verloven van de ambassadeurs en fransche gevolmagtigde ministers en tot reorganisatie van het personeel der secretarissen van ambassade en legatie.

De gezanten en gevolmagtigden zullen hunne bezoldiging behouden, ingeval hun verlof slechts van veertien dagen zal zijn. Bij langer verlof wordt die toestand gewijzigd, wat de geldelijke aangelegenheden betreft.

— De lord-mayor van Londen heeft weder aan den prefect van het departement der Seine een bedrag van 65,000 fr. gezonden voor de noodlijdenden ten gevolge van den jongsten watersnood. In Londen is tot dat doel in 't geheel een bedrag van 830,000 fr. bijeengebragt. In Frankrijk en elders is thans de geheele vrijwillige opbrengst voor die noodlijdenden 10 millioenen en 462,000 fr.

— Dezer dagen is door verscheidene buitenlandsche dagbladen medegedeeld, dat de aanhangers van Prins *Murat* zich zeer op den voorgrond stelden, en dat zij zelfs proclamatien onder de napelsche bevolking hadden verspreid. In een te Genua uitkomend dagblad is een brief opgenomen van den secretaris van dien Prins, waarin al die geruchten worden tegengesproken en elke proclamatie, die mogt worden verpreid, voor onecht wordt verklaard.

— Men verzekert thans, dat het dagblad *le Moniteur du Loiret* geschorst is geworden omdat het zeer ontijdig het vraagstuk van de vlag der legitimistische partij te berde heeft gebragt, en daardoor aanleiding heeft gegeven tot nogal eenige spanning hier te lande.

Terwijl dat clericale orgaan tijdelijk zal ophouden in 't licht te verschijnen, zal een ander zoodanig dagblad, onder den naam van *le Messager de l'Ouest*, te Rennes worden uitgegeven. Dit dagblad zal de belangen voorstaan de bonapartistische partij, voor zooveel die namelijk met de kerkelijke aangelegenheden in overeenstemming kunnen worden gebragt.

LONDEN, 9 September ('s avonds).

Bijzondere berigten uit Konstantinopel van 28 Augustus melden het navolgende, betreffende de ontruiming van de turksche vesting Kars door de russische troepen:

„Kars is door de Russen verlaten en de Turken hebben den 6den Augustus bezit van deze vesting genomen. Drie engelsche officieren, welke aan het commissariaat van het turksche leger in Azie verbonden waren, zijn daarbij tegenwoordig geweest, doch geenszins in eene officiële betrekking, maar alleen als toeschouwers. Deze officieren, welke *Hussein-bassa* en zijne troepen waren voorafgegaan, zijn met veel onderscheiding ontvangen en luisterrijk onthaald, waarbij ook ter eere van den generaal *Williams* een feestdronk is ingesteld, en het geschut is gelost. — Even als in de Krim, waren de russische officieren zeer genegen om hunne denkbeelden over de jongste krijgsverrigtingen medetedeelen; inzonderheid ten aanzien van hunnen mislukten aanval op de genoemde vesting. Zij verzekeren, dat de generaal *Murariew* zich steeds daartegen heeft verklaard, en ten laatste zijne toestemming heeft verleend, omdat het begon te blijken, dat zijn tegenstand een ongunstigen invloed had op de gemoedsgesteldheid der troepen, en hun vertrouwen op den bevelhebber verzwakte. In weerwil van dien mislukten aanval en het zeer zware daarbij geledene verlies, is echter geen oogenblik aan het opbreken der belegering en aan eenen aftogt gedacht. Bij het ontruimen van Kars, waren de Russen aldaar nog 6000 man sterk, onder bevel van den generaal *Kruloff*. Een gedeelte van de werken der citadel is gesloopt, en wel op het daartoe uit Petersburg afgezonden bevel; doch ook spoedig daarop heeft men van daar de last bekomen om met dit sloopen niet voorttegaan, aan welke last dan ook onmiddelijk is voldaan."

— De berigten uit de Vereenigde Staten melden, dat daar te lande meer dan ooit wordt gesproken over eene bepaalde afscheiding van de Staten, in welke de slavernij verboden is, van die, in welke zij wordt in stand gehouden, en dat de staatslieden, die in het behoud van de Unie een waarborg vinden van veiligheid en welvaart, den uitslag van dien strijd met zorg te gemoet zien. In Kansas zijn de partijen reeds daadwerkelijk handgemeen. Dit land is van grooten omvang, maar van weinig belang in vergelijking met het land, 't welk ten westen ligt van het Rots-gebergte, en waar ruimte is voor zes Staten als Pensylvanie. Indien het de bevolking van Missouri kan gelukken om Kansas tot een Slaven-staat te maken, is 'er weinig kans, dat dit ook ten aanzien van de bedoelde uitgestrektheid zal worden verhinderd, en kunnen de gevolgen belangrijk zijn voor de Staten, alwaar de vrijheid wordt geëerbiedigd. „De strijd (dus wordt aangemerkt) is geenszins eene twist over gezag, maar een strijd tusschen den vrijen en den gedwongen arbeid. Voorzigtige staatslieden pogen dergelijke moeijelijke en schier onoplosbare vraagstukken zoo lang mogelijk te vermijden; maar als zij eenmaal opgeworpen zijn, kan de daaruit geboren worsteling niet meer worden onderdrukt."

BRUSSEL, 10 September.

In den laten namiddag van gisteren is de Koning, vergezeld door de leden van het vorstelijke gezin, van zijnen uitstap naar Mons op het paleis te Laeken teruggekomen.

— Dezer dagen is door het te Gent uitkomende vrijzinnige dagblad medegedeeld, dat de Universiteit daar ter stede door de geestelijke overheden in den ban is gedaan, zoolang de hoogleeraren *Laurent* en *Brasseur* aan die instelling verbonden zullen blijven.

Het clericale daar ter stede uitkomende dagblad behelst eene teregtwijzing, onder anderen inhoudende, dat, als de kerkelijke gezagvoerders het noodig achten om het een of ander ter kennis hunner onderhoorige leeken te brengen, zij andere hulpmiddelen bezitten, dan de dagbladen, om hunne zienswijze mededeelen; — dat een bisschop andere gelegenheden heeft om zijne stem in zijn kerspel te doen hooren; — dat ieder wel zal doen met zijne nieuwsgierigheid te beteugelen, tot dat de bisschop het raadzaam zal hebben geacht om daaraan voldoening te verschaffen.

Onpartijdigen beschouwen deze eenigzins ontwijkende teregtwijzing in een blad, 't welk bekend staat als een der voornaamste organen van het belgische episcopaat, als een blijk, dat bij de hooge geestelijkheid werkelijk het voornemen bestaat om de gentsche universiteit afteraden voor jongelieden, die men in het ware katholieke geloof wil opleiden.

'SGRAVENHAGE, 10 September.

Z. M. heeft benoemd tot hoogstdeszelfs adj. in buiteng. dienst, den luit.-koll. *J. F. van Hoey Schilthouwer*, van het 1ste reg. inf., en aan den 2de l. *P. G. van Engelsdorp*, van het 2de reg. inf., op diens verzoek, eervol ontslag uit de dienst verleend.

HAARLEM, 10 September.

In de bijeenkomst van den gemeente-raad van heden is verslag uitgebragt over de rekening van het burgerlijk armbestuur. Daarbij zijn door de heeren *Fiers* en *Schulz*, (terwijl de heeren *Quarles* en *Travaglino*, als leden der commissie, zich onthielden van het uitbrengen van hun gevoelen en het vijfde lid, de heer *T. v. Berkhout*, afwezig was, aanmerkingen gemaakt op den vorm der rekening en de wijze van beheer, doch hebben zij niettemin voorgesteld om, indien deze bedenkingen voldoende mogten zijn opgehelderd, tot de behandeling van de gemeente-rekening overtegaan. De voorzitter heeft verlangd, dat alsnu zou worden uitgemaakt, of B en W, in den geest der wet, waren rendanten van rekening? De heer *v. d. Breggen* heeft gemeend, dat dit van zelf sprak. De Vergadering heeft besloten de zaak aantehouden.

Daarop is de gemeente-rekening over de dienst van 1855 overwogen. De heer *v. d. Breggen* heeft aanmerking gemaakt over het niet tijdig inkomen van het aandeel der stad in de sluisgelden van de sluis aan den Overtoom, ten bedrage van ƒ 4983, waardoor het batig slot is verminderd, en deze vertraging van een nadeeligen invloed is geweest op de bepaling van het cijfer der directe belasting. Nadat de voorzitter deze zaak had toegelicht, is de rekening, in ontvang met ƒ 345,758-40^{5} en in uitgave met ƒ 325,915-88, en alzoo met een batig slot van ƒ 19,842-52, goedgekeurd.

De voorzitter heeft, onder anderen, medegedeeld, dat Ged. Staten magtiging hebben verleend om te procederen tegen de Algemeene commissie voor de zaken der voormalige Weeskamers.

Is gelezen een brief van Directeuren van *Teylers-Stichting*, waarbij der stad ten geschenke worden aangeboden 12 boekdeelen, betreffende de uitvinding van de boekdrukkunst, bijeengebragt en met aanteekeningen verrijkt door wijlen den heer *J. Koning*: als welke verzameling, onlangs door hen aangekocht, alsdan bewaard zou kunnen blijven met de overige, betrekkelijk deze uitvinding, bij de stad berustende bescheiden. De Raad heeft besloten, dit geschenk te aanvaarden, en B. & W. te magtigen om gezegde heeren Directeuren zijne erkentelijkheid daarvoor te betuigen.

De Raad heeft besloten om het locaal der garnizoens-bakkerij weder voor den prijs van *f* 500 aan de militaire overheid te verhuren.

Vervolgens is gelezen een brief van de pl. commissie van geneeskundig toevoorzigt, waarbij deze zich beklaagt, dat zij reeds in Junij, daartoe uitgenoodigd, een met redenen bekleed vertoog, betreffende de armen-praktijk, heeft ingediend, doch tot dus verre daarvan niets heeft vernomen. Naar luid van dien brief, wordt eene verbetering in deze aangelegenheid meer en meer noodzakelijk, door het aanstellen van meer geneeskundigen en het weeren van het misbruik, 't welk van de instelling wordt gemaakt, zoodat zelfs kiezers zich niet ontzien om zich daarvan te bedienen. Volgens de commissie, is, gedurende 20 jaren, het aantal der zoogenaamde doctors-briefjes van 4000 tot 7000 geklommen, en kan men het aantal der personen, aan welke gratis geneesmiddelen worden verstrekt, op 14000 stellen. De commissie verlangt, dat nog in den loop van dit jaar daarin worde voorzien, en heeft ook hare bevreemding te kennen gegeven, dat zij over verschillende in den laatsten tijd beraamde maatregelen, betreffende de algemeene gezondheid, niet is geraadpleegd, 't welk, naar haar inzien, overeenkomstig de wet van 1818 had behooren te geschieden.

Na eenige woordenwisseling is besloten, aan de commissie de ontvangst van haren brief te berigten en haar de redenen mede te deelen, waarom hare voorstellen nog niet in behandeling zijn genomen.

De commissie, in welker handen is gesteld de in het Provinciaalblad gedane aanbeveling tot het nemen van maatregelen, in het belang van den openbaren gezondheidstoestand der ingezetenen, bestaande uit de heeren *v. Breda, Huurkamp* en *Imans*, heeft deswegens verslag uitgebragt, en daarbij op den voorgrond gesteld, dat al wat tot dien toestand betrekking heeft in eenen voldoenden staat is, met uitzondering van het water in de stadsgrachten, doch welks verbetering reeds een punt van overweging bij den Raad is geworden. De commissie vermeent, dat, al ware die toestand minder voldoende, men van de instelling eener gezondheids-commissie weinig verbetering zoude kunnen verwachten, en dat de in het blad aangegeven punten òf vallen in de bevoegdheid van den Rijks-wetgever, òf in die van het stads-bestuur, 't welk zich dan ook reeds daaraan heeft laten gelegen liggen. De commissie heeft voorgesteld om den commissaris des Konings te antwoorden, dat den Raad de benoeming van eene dergelijke commissie voor deze stad onnoodig is voorgekomen. De Raad heeft zich met dit voorstel vereenigd.

Een voorstel van B. en W. tot vereeniging van het Buitengasthuis met het Stads-armenhuis is ter inzage nedergelegd.

Uit hoofde de directeur van het Buiten-gasthuis *J. v. d. Horst* geen gebruik wenscht te maken van eene vrije woning, wordt hem een jaargeld toegelegd van *f* 400, en aan zijne nicht een jaargeld van *f* 100.

Ten aanzien van het verslag van de commissie van fabricage, nopens den verlangden verkoop van grond aan *J. H. Brinkman* voor zijn meester, ter stichting van een stoomhoutzaagmolen, heeft de heer *Fontein* aangemerkt, dat tegen dien verkoop in de daad bezwaren aanwezig zijn, ook uit een geldelijk oogpunt. Andere leden hebben daarmede ingestemd, en met 10 tegen 6 stemmen is besloten om den bedoelden grond niet alleen niet voor *f* 1 de v. elle, maar geheel niet te verkoopen.

Overgaande tot de benoeming van de commissien, heeft de heer *T. v. Berkhout* verlangd, ter zake van bezigheden, niet verder voor die der financien in aanmerking te komen. De heer *v. d. Breggen* heeft geoordeeld, dat het minder wenschelijk was om twee wethouders daartoe te benoemen; doch de heer *Fiers* heeft daarop aangemerkt, dat het volstrekt niet is gebleken, dat de wethouders, tot deze commissie benoemd, zich hebben laten leiden in de behandeling der zaken door hunne betrekking als leden van het dagelijksch bestuur. Tot leden der commissien zijn verkozen: voor die der financien de heeren *Quarles*, voorzitter, *Travaglino*, *Fiers Smeding*, *Schultz* en *de M. Imans*; — voor de commissie, betreffende de strafvordering, waarvan de burgemeester voorzitter is, de heeren mrs. *Elias*, *Fontein*, *del Court* en *Fiers Smeding*; — voor de commissie voor de aanbestedingen de heeren *v. d. Breggen*, voorzitter, *Schultz* en *Joekes*; — voor de commissie der verzoekschriften, de heeren *Gerlings*, voorzitter, *v. d. Broek* en *Brink*; voor de commissie van fabricage, waarvan de wethouder *Fontein* voorzitter is, de heeren *v. d. Breggen*, *Schultz*, *Joekes* en *v. A. v. d. Velde*; — voor de commissie van den Hout en de plantsoenen, waarvan de burgemeester voorzitter is, de heeren *Fontein* en *v. Breda*.

B. en W. hebben tot doodgraver aanbevolen den noodhulp *J. Bakker*. Bij eene tweede stemming is, met 10 tegen 3 stemmen, als zoodanig verkozen *G. H. Kernekamp*, de zoon van den overleden doodgraver.

Van wege de commissie van financien zijn verscheidene verslagen overgelegd, en daaronder een betreffende de begrooting voor het E. Gasthuis voor 1857, strekkende ter goedkeuring, doch met uitnoodiging aan de reeds in Januarij 1855 benoemde commissie, betreffende dit gesticht, om aan hare last te willen voldoen.

HAARLEM, 11 September.

Berigten uit Neufchâtel van den 5den melden, dat de heer *Duplan Viellon* door de Bondsregering is gemagtigd geworden om het regterlijk onderzoek te besturen, nopens de op den 3den September aangewende poging om de bestaande orde van zaken omver te werpen, en dat op zijne last, reeds een groot aantal gevangengenomen personen zijn ontslagen. Naar het zich laat aanzien, zal men zich alleen gestreng betoonen tegen de hoofden van den opstand; maar ten aanzien van de personen, die slechts als werktuigen zijn gebezigd, de meest mogelijke toegeeflijkheid in acht nemen. Onder deze hoofden wordt in de eerste plaats genoemd graaf *Pourtalès-Steiger*. De graaf *Pourtalès-Sandoz*, en de luitenant-kollonel *de Meuron* zijn te Freiburg aangehouden en gevankelijk naar Neufchâtel overgebragt. Zij zijn aldaar, onder bedekking van twee battaillons troepen van, Bern onder bevel van den overste *Dentzler* in persoon, ontscheept en naar de gevangenis geleid. De eerstgenoemde dezer personen behoort tot de aanzienlijkste en meest gegoede geslachten van het kanton; zijn bijzonder vermogen wordt op verscheidene millioenen geschat. — De republikeinsche bergbewoners, die in 't begin van den opstand de wapenen hadden opgevat, zijn naar hunne haardsteden teruggekeerd. Men verzekert stellig, dat de meeste personen van de partij der koningsgezinden geene kennis hoegenaamd hebben gedragen van de zamenspanning, en daardoor even zeer verrast zijn geworden, als de republikeinsche bewindslieden.

Naar men verneemt, heeft de pruissische gezant bij de zwitsersche Bonds-vergadering, de heer *v. Sydow*, dadelijk eene nota ingediend, waarbij op nieuw wordt geprotesteerd tegen al de vroegere en latere verkortingen van en inbreuken op het regt van souvereiniteit van den Koning van Pruissen op het vorstendom Neufchâtel, om 't even, wie zich ook aan deze verkortingen en inbreuken mogen hebben schuldig gemaakt.

— De telegraaf meldt, dat Z. M. de Keizer van Rusland weder een manifest heeft uitgevaardigd, bij 't welk aan de erfelijke hoofden van de aan het russische gezag onderworpen volksstammen, die zich verdienstelijk hebben gemaakt in den laatsten oorlog, eervolle belooningen worden toegekend; — aan de bevolkingen van de Krim, Bessarabie en Archangel eene herziening wordt beloofd der belastingen, en vrijdom van militaire dienst, gedurende vier jaren, alsmede eene amnestie voor de veroordeelden van de jaren 1825, 1827 en 1831.

— De Koning van Hanover heeft bij proclamatie al de constitutionele verordeningen van den jare 1848 nopens de financien afgeschaft, en het bedrag der civiele lijst voor het Koninklijke Huis bepaald op 600,000 thalers.

— Uit Parijs meldt de telegraaf, dat de Keizer een besluit heeft genomen om onderstand te verleenen aan de plaatsen in Algerie, welke onlangs door aardbeving zijn geteisterd. Er zal een krediet geopend worden om de kolonisten, die daarbij verliezen geleden hebben, schadeloos te stellen. De bevolking zal het niet aan bijdragen laten ontbreken.

Volgens een telegr. berigt uit Madrid, verkeert 's lands schatkist in een voldoenden toestand, en waren de tijdingen uit de kolonien gunstig.

Bij de verkiezing van een lid van de Staten van Noord-Holland in het kiesdistrict Nieuwer-Amstel, in stede van den heer *v. Romunde*, zijn uitgebragt op den heer mr. *F. T. Westerwoudt* 62 en op den heer mr. *J. F. Marcus* 52 stemmen, en zal, vermits daarbij geene genoegzame meerderheid is verkregen, den 23sten September over beide eene herstemming moeten plaats hebben.

— Ter gelegenheid van het vuurwerk bij het onlangs te Haarlem gevierde Costers-feest zijn, zoo als bekend is, twee der voor de toeschouwers opgerigte tribunes ingestort en daardoor verscheidene personen gekwetst geraakt. Deze zaak heeft heden voor de arr. regtbank gediend. De timmermansbaas *J. v. d. W. Cz.* is schuldig verklaard aan het veroorzaken van die verwondingen, doordien hij de tribunes niet met de noodige voorzorg gemaakt had, en te dier zake veroordeeld tot eene gevangenisstraf van zes weken, eene geldboete van *f* 25 en in de kosten van het regtsgeding.

— Van 30 Aug. tot en met 5 Sept. zijn in Vriesland 79 runderen aan de longziekte overleden, of te dier zake afgemaakt. Totaal sedert 1° Januarij 3887.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

11 *September* 1856. 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld . .	2½	pct.	63⅞	15/16	
" "	3	"	75⅞	15/16	75⅞
" "	4	"	95⅜	7/16	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	"	90¾	-	—
Handelmaatschappij . .	4½	"	—	—	—
Oost-Indische Leening . .	4	"	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. " " .	4½	pct.	—		—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	"	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	"	—	—	—
" . . .	4½	"	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	"	103¾	⅞	103¾
" " 1828/1829.	5	"	103⅛	—	—
Certificat. " 1831/1833.	5	"	92⅞	—	—
" " 1840	4	"	85 13/16	—	—
" bij Stieglitz . . .	4	"	85⅜	—	—
" " " N. .	4	"	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	"	—	—	—
Certific. van " . .	6	"	65⅛	3/16	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	154½	155	—
Obligatiën	4	pct.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1¼	"	24⅞	25	—
"	3	"	44⅝	¾	—
" Binnenl. . .	3	"	39 15/16	40	—
Amortisable			—	—	—
Bew. Coupon			—	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	81½	—	—
" " " . .	4	"	65	—	—
" Metaliek . .	5	"	76 13/16	77⅜	—
" " N. 1849 à 1854	5	"	85⅝	¾	—
" " . .	2½	"	39 13/16	⅞	—
BELGIE, ...	2½	"	—	—	—
Rothschild, ...	2½	"	52 1/16	—	—
"	4½	"	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	"	—	—	—
" " £ 200	5	"	—	—	—
PORTUGAL, Obl.	3	"	45 11/16	¾	
" diffred	3	"	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	"	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	"	—	—	—
VENEZ., Obl. 6 pct. thans . .	4	"	31	¼	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	"	21½	22⅜	22¼
MEXICO, Oblig. 1851	3	"	21⅞	15/16	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			1⅜	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 103¼. Rusland cert. adm. Hamburg 5 pc. 94; dito te Londen 4½ pc. 95¼. Oostenrijk Nat. Metall. 78 9/16 à ⅞. Denemarken obl. Londen 5 pc. 102. Griekenland obl. geld. 1825 5 pc. 5 9/16. Columbia Equador nieuwe 1 pc. 14½ à 9/16 onbep. Venezuela obl. uitgest. 13 5/16 à 7/16. Grenada obl. uitgest. 7 11/16 à ¾. Pruiss. Loten *f* 207½. Rusland bij *Stieglitz* 5de ser. 95; 6de ser. 96 à ¼. Disconto 4. — Beleening 4. Prolongatie 3½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

De fondsen bleven heden over 't algemeen zonder verandering van eenig belang. Grenada's, met levendigen handel, op nieuw hooger.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 28,67½; Div. in £ *f* 11,67½; Eng. Russen *f* 1205; Frans. *f* 55⅜; Belg. *f* 55½; Pruiss. *f* 34½; Hamb. Russen *f* 36⅜; Russen in Z. R. *f* 37⅛; Pools. in fl. *f* 27½.

LONDEN, 11 September. De 3 pc. gecons. resc. 94½ à ⅝. Mexico 22¾ à 23. Peru 80¾. Portugal 46. Spanje 44½ à 45, en 25⅛ à ⅜.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 9 September. De markt was over 't algemeen flaauw. *Tarwe* 25 c. lager; 68 à 70 p. Ommel. *f* 12,60 à *f* 13,35; 66 à 70 p. Old. *f* 11,50 à *f* 13. *Rogge* 25 c. lager; 62 à 64 p. n. *f* 6,80 à *f* 7,40. *Boekweit* aanmerkelijk lager, met weinig handel; 60 à 62 p. gr. zand *f* 7,30 à *f* 7,70. *Gerst* niet dan lager te verkoopen; 52 à 56 p. n. w. *f* 5,60 à *f* 6,50. *Haver* als voren; 44 à 50 p. dikke *f* 4,30 à *f* 4,90; 36 à 40 p. w. voer *f* 4,20 à *f* 4,60. *Paardenboonen* *f* 7,75 à *f* 8,50. *Koolzaad* met zeer weinig handel, flaauw.

SNEEK, 9 September. *Boter f* 46,50. *Kaas f* 31 à *f* 36,25.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 11 September. Den 10den dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *Magnet*, Londen; *Robert Stride*, Catworth, Seaham; *Janus*, Feyer, Stokholm; en uitgezeild: *Anna Justina*, Siedenburg, China; *Gray Feather*, Brown, Newjork; *Beerta Hendrika*, Stuit, Messina; de stoomb. *Diana*, Londen; *Audacione*, Thompson, Jarmouth. Wind kompas rond.

Den 10den dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Levant*, Havre. Gisteren nog: *John*, Botcherby, Newcastle, is op den Hindert aan den grond vastgeraakt, heeft de stoomb. *Kinderdijk* en ijsloepen bij zich ter adsistentie; en uitgezeild: *Asa Sawyer*, Gates, Newjork; de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen; *Anna*, Neezer, Libau; *Johann Jacoby*, Sangeon, Koningsbergen; *Hercules*, Wulff, *Groszherzoginn Alexandrine*, Heuzer, *Deodolina*, Johansen en *Ihn und Sohn*, Rebien, alle 4 naar de Oostzee; *Orne*, Lange, Fredrikstad; *Columbus*, Witt, *drie Gezusters*, Dijkstra, *Koophandel*, Kal en *Louise*, Niejahr, alle 4 op avontuur.

Den 6den Aug. te Rio de Janeiro binnengekomen: *Jacobus*, van Loon, Cardiff; en uitgezeild: 4 dito *Rembrandt van Rhijn*, van Wijngaarden, Batavia.

Den 21sten Aug. van Norfolk uitgeklaard: *Merwede*, de Groot, Amst.

Den 27sten Aug. van Malta uitgezeild: *Wilhelmina*, Mink, Triest, *Oceaan*, van Duffelen, Smirna.

Den 3den dezer van Genua uitgezeild: *Broedertrouw*, Dijkema, Brazilie.

Den 1sten dezer te Lissabon binnengekomen: *Adolph Frederik*, de Jong, Newcastle.

Den 5den dezer te Queenstown binnengekomen: *Hermine Maria Elisabeth*, Bonjer, Taganrog, *Valerius Lodewijk*, Harkema en 6 dito *Margaritha Arendina*, de Jonge, beide van Galatz.

PENZANCE, 6 Sept. Bij Mullion zijn uit eene boot opgenomen en aldaar aangebragt, 4 personen, zijnde de tweede stuurman, 2 matrozen en 1 passagier, van het schip *Ocean Home*, kapt. Merryman, van Rotterdam naar Newjork, bij Lizard overzeild en gezonken.

230ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vierde Klasse.

4de Lijst. Geene.

[In een der kraamberigten, geplaatst 10 September jl., onderteekend door Jonkheer *J. W. A. Barnaart*, staat Vrouwe *G. de Blanke*, moet zijn: Vrouwe *G. de Blank*.]

*** Met dankbetuiging aan de liefderijke gevers, is ten behoeve van de minvermogenden onder de geteisterden door den orkaan, welke in den nacht van den 11den op den 12den Augustus jl. te Everdingen gewoed heeft, ingekomen:

Bij den heer *J. J. Cambier*, van den heer mr. *W. B. Donker Curtius van Tienhoven* te 's Gravenhage *f* 100; van L. J. H. J. te Amsterdam coup. *f* 12,37⁵; van V. B. te Leerdam coup. *f* 12,37⁵; van Schiedam met de spreuk: *Gods liefde is groot, enz.* coupon *f* 4,95; van Constance te Bloemendaal een muntb. van *f* 10; van J. F. V. te 's Gravenhage coup. *f* 4,95, en van W. K. te 's Gravenhage coup. *f* 2,47⁵, te zamen *f* 147,12⁵. Bij den heer *C. H. Hagenberg*, van J. L. te Hillegom een muntb. van *f* 10; van O. O. te Zeist een muntb. van *f* 10; van N. N. + te Leyden een muntb. van *f* 10; van mej. E. te Utrecht *f* 7; van een agent eener brandwaarborg-maatschappij *f* 5; van den heer *A. J. van Steenbergen* te Meerkerk *f* 5; van V. D. te Rhenen coupon *f* 2,97 en coupon *f* 1,48⁵; van N. N. te Harderwijk coupon *f* 1,48⁵; van D. K. te 's Gravenhage *f* 5; van V. E. D. te Utrecht coup. *f* 7,42⁵, en van L. R. W. te Amsterdam bankb. van *f* 25, te zamen *f* 90,36⁵; en bij den heer *R. O. C. Aitton* in diverse giften *f* 18.

Everdingen, 9 *September* 1856.

*** MEDEMBLIK, den 9den September 1856. Op gisteren heeft alhier weder de gewone jaarlijksche Harddraverij plaats gehad. Van de 20 mededingende paarden, is de prijs, bestaande in een Zilveren Trekpot en dito Melkkan, behaald door de bruine merrie *Goezinne*, van den Heer *C. Avis* te Westzaan; terwijl aan de bruine ruin *Polder*, van den Heer *L. Borst* te Oudkarspel, een Zilveren Schrijf-garnituur voor premie werd toegewezen.

Dit zoo nationale feest werd na eenige tusschenpozing, door een ander volksvermaak opgevolgd, en des avonds besloten met het afsteken van fraaije vuurwerken op het Westerdok, afgewisseld door muzijk van het alhier bestaande gezelschap *de Harmonie*.

Hoewel duizenden van toeschouwers ook nu van hier en elders waren zamengevloeid, is alles in de beste orde afgeloopen.

PROVINCIE NOORD-HOLLAND.

AANBESTEDING.

Op Donderdag den 25sten September 1856, des namiddags ten 2½ ure, zal, onder nadere approbatie, door den Commissaris des Konings in de Provincie Noord-Holland, of bij deszelfs afwezen door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, in bijzijn van den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Gouvernements-gebouw in de St. Jansstraat te Haarlem, voor rekening van Kerkvoogden, worden Aanbesteed:

Het Amoveren der bestaande en het Bouwen van eene NIEUWE PASTORIJ voor de Hervormde Gemeente van *Oudendijk*.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek waarna deze Aanbesteding zal plaats hebben, zal boven en behalven aan het Gouvernements-gebouw te Haarlem, bij Kerkvoogden te Oudendijk en op het Raadhuis aldaar, op de gewone plaatsen ter lezing worden gelegd.

Zullende vijf dagen voor den dag der Aanbesteding en alzoo op Zaturdag den 20sten September aanstaande door den Heer Civiel Ingenieur H. LINSE, te Hoorn, de noodige aanwijzing worden gedaan, bij wien even als bij Kerkvoogden, de vereischte inlichtingen te bekomen zijn.

NIEUWE SCHOUWBURG.

Vendredi 12 Septembre 1856.

2e et dernière représentation donnée par Mlle. CORALY GUFFROY.

BONSOIR VOISIN.

Opéra comique nouveau en un acte.
Mlle. CORALY remplira le rôle de Louisette.

Le 2e acte du

BARBIER DE SÉVILLE.

Mlle. CORALY remplira le rôle de Rosine.

LA FIOLE DE CAGLIOSTRO.

Vaudeville en un acte,
Mlle. CORALY remplira deux rôles de differents caractères.

LE BRINDISI DE LUCRÈCE BORGIA.

Chanté par Mlle. CORALY.

LE DOCTEUR ISAMBART.

Chansonnette comique executée par Mr. VICTOR.

On commencera à 7½ heures.

On peut se procurer des places à l'avance au Théâtre Jeudi et Vendredi.

GRAND-CASINO,

in de Warmoesstraat, over de Papenbrugsteeg, te Amsterdam, alle avonden gedurende de Kermis VOCALE INSTRUMENTALE CONCERTEN, opgevolgd door GROOT BAL à LA MUSARD, door het *Fransche Tuin Orchest*, en de met roem bekende *Schwarzbacher Kapelle* uit Crefeld. Op deze Concerten zullen zich doen hooren het vocaal *Mannenkwartet* uit Dusseldorff, alsmede voor Solozang: Madame *Guindelli*, (Sopraan) de Heeren *August Reusch*, *Emil Lettinger* en *Louis Tauffenbach* (Tenoor, Bariton en Bas), benevens de voornaamste Artisten van beide Orchesten zullen nog optreden de Heeren

Henri Geul en *Christiaan Band* in uitvoeringen op Bandonion Instrumenten en Violoncel; de Bandonion Instrumenten zijn met gedrukte verklaring en Catalogus te ontbieden bij den Muzijkhandelaar BRIX VON WAHLBERG, in de Kalverstraat.

Het Lokaal is op eene geheel nieuwe elegante rijke wijze gedecoreerd, en de Voorzaal tot het houden van Restauratiën bestemd.

Entrée voor een Heer 75 Cents.
„ „ eene Dame 50 „

De Concerten zullen plaats hebben van 8 tot 11 ure, en het Bal precies ten 11½ ure aanvangen, hetgeen met Solo's zal afgewisseld worden. A. J. DE BOER.

*** Ondertrouwd:
J. P. D. VAN VEEN,
Predikant te *Krimpen a/d Lek*, en
J. C. BONGA.
GOUDA, 4 September 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *H. M. VAN SUCHTELEN*, geliefde Echtgenoote van
G. HESSELINK.
ZUTPHEN, 6 September 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe Baronnes *D'HANGEST D'YVOY VAN MIJDRECHT*, geboren Gravin *VAN LIMBURG STIRUM*.
HARDERWIJK, den 9den Sept. 1856.

*** Heden beviel voorspoedig van een ZOON, Vrouwe *M. BRANTS—VAN LÖBEN SELS*.
Huize WILDENBORCH bij *Zutphen*,
9 September 1856.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *M. HELDERMAN*, geliefde Echtgenoote van
ROTTERDAM, A. H. VAN RAVESTEYN.
9 September 1856. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *G. M. HEIJDEMAN*, geliefde Echtgenoote van DAVID KONING.
AMSTERDAM, 9 September 1856.

*** Heden overleed te WAGENINGEN, in den ouderdom van ruim 47 jaren, de Wel-Edele Zeer-Geleerde Heer PAULUS HENDRIK HOLLEMAN, in leven Med. Chir. et Art. Obst. Doctor aldaar.
den 7den September 1856. Eenige kennisgeving.

*** DEVENTER, den 7den September 1856. Heden overleed, in den gezegenden ouderdom van ruim 90 jaren, de Heer EGBERT MATEN, oud Beurtschipper van *Deventer* op *Amsterdam*.

*** Heden ontsliep, in den jeugdigen ouderdom van 22 jaren, de Sergeant GILLES ADRIAAN SCHRAVER, diep betreurd door zijne Kameraden, die aan hem een' opregten en trouwen Vriend verliezen.
De Onderofficieren der *Cursus*, van het 6de Regiment Infanterie.
HAARLEM, den 7den September 1856.

*** ZWOLLE, 8 September 1856. Heden overleed alhier, in den ouderdom van 50 jaren, Mejufvrouw R. J. W. ARNTZENIUS.

*** Heden ontsliep na een langdurig, maar geduldig lijden op nog slechts zes en twintigjarigen leeftijd, mijne innig geliefde Echtgenoote CHARLOTTE LOUISE WITLANDT. J. J. MOLENAAR.
ALKMAAR, 8 September 1856.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving, als eene bijzondere aantenemen.

*** HULST, 10 September 1856. Den 22sten Augustus l. l. overleed alhier, in den ouderdom van 42 jaren, aan eene uitterende ziekte, de Heer PETER BEUMER HARDENBERG, in leven Lid van de Provinciale Staten van Zeeland, Lid van het Gemeente-Bestuur, Plaatsvervangend Kantonregter en Notaris te Hulst.
Uit hoofde van buitenlandsche betrekkingen, wordt deze advertentie eerst nu geplaatst.

*** *Directeuren der Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening der Stad Rotterdam*, aldaar opgerigt in den jare 1720, besloten hebbende om *f* 125 of 2½ pc. van het nominaal bedrag van iedere Actie, als gefourneerd Kapitaal daarop af te schrijven, en de aansprakelijkheid van de Actiehouders dien ten gevolge met even zoo veel te verminderen, noodigen de AANDEELHOUDERS dier Maatschappij, bij dezen uit, om de Certificaten of Bewijzen, der ter hunner naam staande Actiën tegen bewijs van ontvangst, vóór den laatsten October eerstkomende, des voormiddags van **10** tot **1** ure, in te leveren ten Kantore van gemelde Maatschappij, in de Wijnstraat, Wijk 2, N°. 123, te Rotterdam, om acht dagen na de inlevering, kosteloos voorzien van Stempel, met bewijs voor het gefourneerde, ter zelfder plaats en uren, wederom te worden teruggehaald.

Directeuren voornoemd, vermeenende, dat dit hun besluit, in allen deele bevorderlijk is aan het welbegrepen belang der Aandeelhouders, terwijl bovendien deze maatregel hun Directeuren de zekerheid zal doen verkrijgen, dat de namen der tegenwoordige Aandeelhouders, zoo wel als het getal hunner Actiën, met de gehouden Registers overeenstemt, noodigen mitsdien de Aandeelhouders dringend uit, om niet te verzuimen van aan deze oproeping te voldoen.
Rotterdam, den 28sten Julij 1856.

*** Die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan WILLEM LOUWERENS, buiten beroep, laatst gewoond hebbende en op den 2den September 1856 overleden te Edam, gelieve daarvan ten spoedigste, uiterlijk op den 15den September 1856, opgave of betaling te doen ten Kantore van den Notaris C. H. ZOUTMAAT BRUGMAN aldaar.

*** IEMAND, van de P. G., oud 25 jaren, eenig vermogen bezittende en bekend met de Administratie en verschillende levende Talen, wenschte zich te assosiëren in eene solide Handelszaak, na vooraf eenigen tijd daarin opgeleid en werkzaam te zijn geweest. Men gelieve zich met eigenhandig geteekende Brieven, *franco* te adresseren Letts. W. S., aan de Boekdr. C. VAN DOORN EN ZN., te 's Gravenhage.

*** Een ervaren HUISKNECHT, van de H. G., wordt gevraagd tegen 1°. November aanstaande. Men vervoege zich, hetzij in *persoon*, hetzij *franco*, per Brief, onder de Letters M. B., bij den Boekhandelaar C. ZWAARDEMAKER, te Haarlem.

*** Een, voor zijn vak in alle opzigten bekwaam KOETSIER, gehuwd, P. G., en van de beste getuigschriften voorzien, zag zich gaarne tegen November aanstaande geplaatst. Adres onder Letter B., bij den Boekhandelaar R. F. VAN ARUM, te Haarlem. Brieven *franco*.

*** **GODSDIENSTVRIENDEN!**
Een PREDIKANT vraagt tot voortzetting van de Studiën zijn Zoons, die gaarne tot het Heilig Ambt zich zag opgeleid, waartoe hij reeds 2 jaren op de Academie werkzaam is geweest, **f400 ter leen**, tegen eene behoorlijke interest en met jaarlijksche aflossing. Godsdienstvrienden! die hiertoe zich mogte inclineren, adresseren zich s. v. p. met *franco* Brieven, onder de Letters A. Z., aan A. KNOOP, op het Klein Heiligland te Haarlem.

*** **OPREGT HUWELIJKS-AANZOEK.**
Een HEER uit den fatsoenlijken Stand, dertig jaren oud, beleidende de P. G., en in de Maatschappij eene goede betrekking hebbende, zoekt ééne DAME, welke niet ongenegen is, tot eene kennismaking, welke bij overeenkomst mag leiden tot een genoegelijk Huwelijk. Verzoeke *franco* Brieven, adres, A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem. Onder het woord: TOEGEZIND. *Misbruik*, zal niet gekend worden. Men zoeke zoo veel mogelijk overeenkomst.

*** Men zoekt op een Instituut voor Meisjes, waar men zich tot een klein getal bepaalt: Eene ELÈVE-SECONDANTE, van de P. G., niet beneden de 18 jaren, in staat om aan eenige jonge Kinderen de Holl. Taal grondig en de beginselen der Fransche Taal te onderwijzen.
Tegen eene vergoeding van *f* 150 à *f* 200, voor Kost, Bewassching, enz., zal men tijd en hulp voor eigene studiën hebben. Kennis van Muzijk kan tot aanbeveling strekken. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder Letter M., bij de Heeren G. PORTIELJE & ZN., Boekhandelaren te Amsterdam.

*** IEMAND, van de R. C. Godsdienst, sedert verscheidene jaren de Betrekking van Winkel-Dochter waarnemende en de beste getuigschriften kunnende produceren, wenschte gaarne onder billijke voorwaarden tegen 1°. November, als zoodanig te worden geplaatst. Reflecterenden, gelieven zich met *franco* Brieven, onder de Letters J. S., te adresseren aan de Boekhandelaars HERMs. COSTER EN ZOON, te Alkmaar.

*** Men verlangt tegen November aanstaande eene bekwame KINDERMEID, van de P. G., niet beneden 30 jaren oud. Alleen diegenen zullen in aanmerking komen, die reeds meer in deze betrekking hebben gediend, en alzoo de vereischte bekwaamheid tot de verzorging van zeer jonge Kinderen bezitten. Brieven *franco*, onder Letters A. A., aan de Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN, te Rotterdam.

*** Men verlangt te Rotterdam, in eene voorname Dienst, tegen November: Een bekwame HUISKNECHT en eene bekwame KEUKENMEID, haar vak grondig verstaande, beide van de P. G. Adres onder Lett. C., met *franco* Brieven bij den Boekhandelaar W. WENK, te Rotterdam.

*** Den 8sten September 1856, is te Medemblik of van daar gaande naar Purmerende **verloren**: Eene
DIAMANTEN HEEREN DOEKSPELD,
die dezelve teregt brengt aan het Postkantoor Purmerende, zal genereus beloond worden.

*** Uit hoofde van kleine reparatie zal de Stoomboot *Volharding*, **Zaturdag buiten dienst** zijn; de aangekondigde plaiziertogt op Zondag e. k., zal positief doorgaan.
Leyden, 11 *September* 1856.
DE DIRECTIE.

***
BEKENDMAKING.
De Burgemeester en Wethouders der Gemeente NIJMEGEN, brengen hiermede ter kennis van de belanghebbenden, dat zij zich ter bekoming van STANDPLAATSEN op de **Kermis**, welke invalt op Maandag den 6den October 1856, zullen behooren aan te melden bij den Heer Commissaris van Policie alhier, met *gefrankeerde* Brieven, uiterlijk den 30sten September aanstaande.
Nijmegen, den 9den *September* 1856.
De Burgemeester en Wethouders voornoemd,
F. P. BYLEVELD.
De Secretaris,
R. O. B. VERHEIJEN.

*** **ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ AAN DE ZAAN ENZ.**
Aan de belanghebbenden wordt berigt, dat de jaarlijksche REKENING en VERANTWOORDING van het bestuur van bovengenoemde Maatschappij is geschied in tegenwoordigheid van de Heeren Deelhebbers: JAN JSZ. HONING en N. BRONKE, te Zaandijk, J. NOOME te Westzaan, H. P. PIEPER te Wormerveer, ARENT DE LANGE te Zaandam en T. DUYVIS Jsz. te Koog aan de Zaan woonachtig, door wien dezelve, als van naauwkeurigheid en orde allezins blijkende, is goedgekeurd.
Zaandijk, 9 *September* 1856.
KONING & BOEKE, Directeuren.
A. C. HONINGH.
J. SPEKHAM DUIJVIS.
A. VAN GELDER.
J. J. BREET.
ALLt. DE LANGE.
JAN VIS ALBsz, Commissarissen.

*** Het Hoofdbestuur der *Evangelische Maatschappij*, ziet zich verpligt, te berigten, dat zekere VAN DER VALK, zich noemende *Colporteur*, in geene Betrekking staat of gestaan heeft tot die Maatschappij, welke geene Arbeiders als de hare erkent, dan die een Bewijs van aanstelling bezitten, door het Hoofdbestuur onderteekend.
Arnhem, 9 *September* 1856.
Namens het Hoofdbestuur voornoemd,
J. P. DE KEYSER, Voorzitter.
JOH. HOOYKAAS HERDERSCHEÊ, Secretaris.

*** **KOREN MOLEN DE HAAN.**
De Ondergeteekende door aankoop eigengenaars geworden zijnde van de KOREN MOLEN *DE HAAN*, bevelen zich beleefdelijk in de gunst hunner geëerde Stadgenooten, belovende eene prompte en solide behandeling.
Bestellingen worden aangenomen in de Anegang over de Frankesteeg, Wijk 3 N°. 33, te Haarlem.
J. VAN HARREVELD.
J. H. DISSELHOF.

HARDDRAVERIJ
TE
RIJP.
C. BAKKER, Kastelein in **de Eendragt**, zal op Zondag den 14den September 1856, des middags ten twee ure, met medewerking van eenige Heeren Liefhebbers laten VERHARDDRAVEN:
Een fraaije PENDULE tot PRIJS en een **net bewerkt stuk ZILVER** tot PREMIE.
Heeren Liefhebbers worden verzocht dezelve met hunne tegenwoordigheid te vereeren.

*** **MEN VRAAGT TE HUUR,**
op eenen fatsoenlijken en vrolijken Stand te Haarlem: 3 GEMEUBELDE KAMERS, of TWEE EN SUITE, betreffende huurprijs, situatie, groote der Kamers, alsmede of men genegen zou zijn in het middageten te voorzien, en op welke voorwaarden, wordt men verzocht naauwkeurige opgave te doen, *franco*, onder Letter H. W., bij den Boekhandelaar C. TEN HOET, te Nijmegen.

*** **TE HUUR,**
bij Smolenaarsbrug onder Oudshoorn: Een BURGERWOONHUIS, met vier behangen Kamers, benevens Keuken, Kelder, en verder vele Gemakken, alsmede een Moestuin met fijne Vruchtboomen beplant, alles een ruim en fraai uitzigt hebbende op eene drukke Scheepvaart en Rijweg. Nadere inlichtingen te bekomen bij den Heer H. KLOOT, te Oudshoorn. Brieven *franco*.

*** Er wordt zoo spoedig mogelijk, binnen Haarlem verlangd, voor eene Dame van gevorderden leeftijd: 2 à 3 ONGEMEUBILEERDE KAMERS. Reflecterenden gelieven opgave te doen met vermelding van Huurprijs, per *franco* Brieven, onder Letter K., bij den Boekhandelaar C. BAKKER Bz., te Nieuwe-Diep.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een alleraangenaamst ZOMER- en WINTER-VERBLIJF, voorzien van vele Gemakken, onlangs nog veel verfraait, met grooten Moes- en Vruchten-Tuin, gelegen aan de Vaart, tusschen 's Hage en in de nabijheid van Leyden, met *franco* Brieven, onder Letter M., te bevragen bij den Boekhandelaar D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te Leyden.

*** Een Genees-, Heel- en Verloskundige op eene welvarende Plaats, wil om bijzondere redenen zijne practijk overdoen. Hij kan bewijzen, steeds een ruim bestaan te hebben, en noodigt Gegadigden uit, zich te adresseren met *franco* Brieven, onder Letters P. P. S., bij A. KNOOP Klein Heiligland, te Haarlem.

*** Door vertrek naar elders te KOOP: Eene kapitale HEEREN-HUIZINGE, in het midden van het Dorp Voorst nabij Zutphen, aan den Straatweg van Zutphen naar Deventer en Apeldoorn, voor weinige jaren nieuw en soliede gebouwd, vrij van overstrooming; bestaande uit een ruim Onderhuis met 7 geplafoneerde Vertrekken, ingerigt voor Keuken, Kelders, Mangel- en Badkamers, Bergplaatsen voor Brandstoffen enz. uit eene Bovenwoning, met 7 ruime Vertrekken, twee en Suite, allen geplafoneerd en behangen, voorzien van Kasten en verdere gerijfelijkheden, ruime Zolder, Knechts- en Meidenkamer, Regen- en Welwaterpompen, Koetshuis, Stalling, Remise, TUIN met Heesters en Vruchtboomen; alsmede eene APOTHEEK met TOEBEHOOREN, PAARD, TILBURY, TENTWAGEN en TUIGEN, alles terstond te aanvaarden. Te bevragen bij den Heer A. L. DE KRUYFF, Notaris te Voorst.

*** **PUBLIEKE VERKOOPING.**
In het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen Leyden op Zaturdag den 20sten September 1856, bij opbod en op Zaturdag den 27sten September 1856, bij afslag telkens des avonds ten zeven ure, van een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERF, waarin vijf Benedenkamers, waaronder een groote Zaal, acht Bovenkamers, meest alle behangen en met Stookplaatsen, twee ruime School-Localen, Keuken, Kelder, Binnenplaats, grooten Tuin, voorts Droog- en Turfzolders en verdere Commoditeiten, staande en gelegen te Leyden, aan de Zuidzijde van het Pieters-Kerkhof, Wijk 4, N°. 809, 808 en 807. Kadaster Sectie G. N°. 1160 groot 15 Roeden en 47 Ellen. Te aanvaarden 1 November 1856. Zijnde nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris A. WIJNSTROOM, te Leyden. Brieven *franco*.

*** VERKOOP in *Amicitia* te Amersfoort, den 27sten dezer, des avonds ten 7 ure, van onderscheidene Perceelen, in de Gemeente van Amersfoort, waaronder:
1°. Een zeer aangenaam gelegen HEERENHUIZINGE met grooten TUIN te zamen 19 R., 90 E., aan den Utrechtschen Straatweg. Verhuurd tot 1 November 1858, om *f* 450 in 't jaar. 2°. Eene mede zeer aangenaam gelegen HEERENHUIZINGE met TUIN, buiten de Slijkpoort, te aanvaarden 1 November 1856. 3°. Een dito HEERENHUIZINGE, met TUIN en uitgestrekt Plantsoen, gelegen alsvoren. Verhuurd tot 1 Mei 1857, om *f* 250 in 't jaar. 4°. Omtrent 3 Bunders BOUWLAND, liggende vlak aan de Stad, tusschen de Utrechtsche en Slijkpoortswegen, ter zijde en achter het tweede genoemde HEERENHUIS, zeer geschikt tot het aanleggen van een Buiten. Voorts nog verschillende HUIZEN binnen en buiten de Stad, en een Perceel WEI- en BOUWLAND.
Informatien op *franco* aanvragen, te bekomen bij den Nots. Mr. J. DE LOUTER.

*** De Veiling van het **LOGEMENT ZOMERZORG** te Bloemendaal, zal den 13den dezer **geen plaats hebben**, als zijnde *uit de Hand Verkocht*.

*** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. VAN DER VLUGT, T. A. LIWIJN, N. WAALEWIJN, W. M. VAN BEMMEL en JAN BROESE, Makelaars, presenteren, als lasthebbende van hunne principalen, op Zaturdag den 20sten September 1856, in het Logement *de Gouden Leeuw*, te Haarlem, in publieke veiling te verkoopen:

Ten overstaan van de Notarissen Mr. P. MABÉ JUNIOR en Mr. C. GERLINGS.

N°. 1. Een groot, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen aan de westzijde van de Kruisstraat, tusschen de Nieuwegracht en het Wasigat te Haarlem, bekend onder den naam van de *Concert-Zaal*, bijzonder geschikt tot het uitvoeren van Concerten, het houden van Vergaderingen enz. enz., waartoe het dan ook sedert eene reeks van jaren gediend heeft en nog wordt gebruikt; bevattende onderscheidene Beneden- en Bovenkamers, waaronder eene zeer ruime Zaal, Keuken, Kelder, Kleer-, Turf- en Bergzolders enz., geteekend Wijk 5 N°. 812. en bij het Kadaster bekend in Sectie C. onder N°. 497, ter grootte van 4 Roeden en 40 Ellen. Dit Perceel zal op den dag der Veiling *publiek* te zien zijn, en bovendien *dagelijks*, na voorafgaande belet-vraging, kunnen bezigtigd worden.

En ten overstaan van den Notaris Æ. WALAARDT SACRÉ.

N°. 2. Een groot, hecht en sterk PAKHUIS en ERVE, staande en gelegen aan de westzijde van het Klein Heiligland, tusschen de Oudegracht en de Cornelissteeg te Haarlem, geteekend Wijk 3 N°. 598 rood, en bij het Kadaster bekend in Sectie D. onder N°. 2994, ter grootte van ééne Roede en 28 Ellen.

Breeder bij Billetten omschreven en nadere informatien te bekomen bij bovengemelde Makelaars, terwijl de bewijzen van Eigendom en Veilcondities drie dagen vóór en op den Verkoopdag ter visie zullen liggen, van N°. 1 ten Kantore van den Notaris Mr. *P. Mabé Junior*, in de Zijlstraat, en van N°. 2 ten Kantore van den Notaris *Æ. Walaardt Sacré*, in de Groote Houtstraat, te Haarlem voornoemd.

*** Door W. F. DANNENFELSER te Utrecht, zijn uitgegeven en alom verkrijgbaar:

VOOR SCHOLEN EN GYMNASIUM.

Prof. L. G. VISSCHER. Beknopte Geschiedenis der Ned. Letterkunde I-II 1. 2 *f* 4,50.
———— Leiddraad tot Idem, 1e, 2e en 3e Deel. . . . . . . - 3,60.
———— Korte Schets tot Idem, 1e, 2e en 3e Deel. . . . . . . - 2,25.
VAN BEEK en COWAN. Handleiding tot de Engelsche Taal.
1e Afdeeling. Spraakkunst. . . . . . - 0,60.
2e ———— Opstellen. . . . . . - 0,60.
3e ———— Chrestomathie. . . . . . - 0,60.
DEWALD. Handboekje der Natuurlijke Geschiedenis. . . . . - 0,30.
J. A. CHEVALLEY. Cacographie française 2 parties. . . . . - 0,52½.
———— Exercices français ou versions françaises et hollandaises. . . . - 0,50.
VAN OVEN. Geschiedenis van Nederland. (380 Bladzijden). . . . . - 0,75.
JAHN. Katechismus der Astronomie, met 43 Houtsnêefiguren. . . . . . . - 1,25.
EYTH. Overzigt der algemeene Geschiedenis van het Christelijk standpunt. . . - 2,00.
BÖTTIGER'S Algemeene Geschiedenis, uit het Hoogduitsch vertaald door Dr. W. C. MAUVE, 1e gedeelte, (Oude en Middel Geschiedenis). . . . . - 1,30.
———— 2e gedeelte, (Nieuwere en Nieuwste Geschiedenis). . . . . . - 1,70.
Beide Deelen (te zamen 680 Bladz.), in heel Engelsch Linnen Band gebonden. . . - 3,30.

Al deze Werken mogten in de verschillende Tijdschriften gunstige beoordeelingen verkrijgen, terwijl de Vaderl. Letteroef. van Aug. 1856, omtrent BÖTTIGER'S Alg. Gesch. zegt: ..... „Deze opmerkingen doen zien dat 't werk niet volmaakt is; maar 't ligt aan zijne voortreffelijkheid dat wij er niets anders of meer in te wederleggen vinden, wij getuigen er gaarne van dat het waardig is in alle beschaafde gezinnen voorhanden te zijn.

*** Bij H. A. KRAMERS, te Rotterdam, is voorhanden:

DRED

A TALE OF THE GREAT DISMAL SWAMP, **by HARRIET BEECHER STOWE.**
(Schrijfster van *Uncle Tom's Cabin*).
Prijs *f* 1,75.

*** Bij DE BREUK & SMITS, te Leyden, komt van de pers:

WETGEVING
OP HET
LAGER ONDERWIJS
BINNEN LEYDEN,
van 1324 tot 1796.

EENE BIJDRAGE TOT DE GESCHIEDENIS VAN HET SCHOOLWEZEN IN NEDERLAND.
DOOR
Dr. J. J. DE GELDER.

PRIJS NEGENTIG CENTS.

Deze uitgave is hoogstbelangrijk voor leden der Staten-Generaal, Geschiedkundigen, Paedagogen, Regtsgeleerden enz., en komt nog juist van pas bij de behandeling van het groote politisch-didactische vraagstuk onzer dagen, de wet op het onderwijs.

MIDDELBAAR- EN LAGER ONDERWIJS.

Door J. M. VAN 'T HAAFF, zijn uitgegeven de navolgende School- en Leerboeken:

Buddingh, (D.) Alemannia. Deutsches Lesebuch. . . . . *f* 2,00.
———— Barden-Hain. Theorie und Bildungsgeschichte der Deutschen Literatur, nebst Auswahl Deutscher Gedichte nach den Dichtungsarten geordnet. . . . . *f* 2,90.
———— Theutonia. Practisches Uebungsbuch. 2de verbesserte auflage. . . . . - 1,60.
Heyse (Dr. J. C. A.) Leitfaden zum gründlichen Unterricht in der Deutschen Sprache. . . . . - 0,60.
Kaartjes van Europa en Nederland, ten gebruike bij het Aardrijkskundig Onderwijs. Op Carton, nieuwe uitgave, 4°. met de noodige Aanwijzing in kl. 8°. . . . . *f* 0,50.
———— van Europa en Nederland, met de noodige Aanwijzing ten gebruike bij het Aardrijkskundig Onderwijs voor eerstbeginnenden. Op Carton, 11de verbeterde druk, 4°. . . . . *f* 0,50.
———— van Azie en Afrika, met de noodige Aanwijzing ten gebruike bij het Aardrijkskundig Onderwijs. Op Carton, 4de druk, 4°. . . . . *f* 0,50.
———— van Amerika en Australie, met de noodige Aanwijzing ten gebruike bij het Aardrijkskundig Onderwijs. Op Carton, 3de druk, 4°. . . . . *f* 0,50.
Neuman, (J. C.) Vijftig Kinderbrieven, om door Kinderen beantwoord te worden. Eene oefening in het leeren stellen van Brieven. . . . . *f* 0,25.
Schoolboek (Nieuw) over de Geschiedenis van ons Vaderland, op eene eenigzins volledige wijze, naar de tegenwoordige behoefte eener lagere School, behandeld. (In 2 Stukjes.) 1e Stukje . . . . . *f* 0,30.
Idem Idem 2e Stukje . . . . . - 0,30.
Van dit Schoolboek zijn reeds Duizende Ex. verkocht. Op vele Scholen in ons Vaderland is het ingevoerd.
Velcke, (Dr. C. W.) Opstellen ter vertaling in het Latijn, voor Etymologie, zoowel als Syntaxis. Vijf Stukjes. — Per Stukje . . . . . *f* 0,50.

Bij alle Boekhandelaren is thans te ontbieden het 2e Deel (Middel-Eeuwen)
VAN DE
ALGEMEENE GESCHIEDENIS VOOR DE SCHOLEN,
DOOR
J. C. NEUMAN,

Schrijver van het „*Nieuw Schoolboek over de Geschiedenis van ons Vaderland.*"

De *Tijdspiegel* van Aug. 1855 zegt aangaande het 1e dl. dezer **Algemeene Geschiedenis**:

„Wij vleijen ons, dat men, bij gebruik van het Boek, de goede hoedanigheden die wij er aan toeschrijven, daarin zal bevinden en zal erkennen, dat het verdient, eene tweede uitgave te beleven."

In de *Boekzaal* van Januarij 1856 lezen wij over deze uitgave 't volgende:

„Het doet Referent leed, dat zijne aankondiging van dit goed geschreven Werk zoo laat geplaatst is. Waarlijk het had wel verdiend, ook door middel van dit Tijdschrift, dat het publiek daarmede vroeger ware bekend gemaakt geworden, want onder de vele nieuw uitgekomene Werken over de Geschiedenis, ten gebruike der Scholen in ons Vaderland geschreven, geven wij dit Werk bovenaan eene eervolle plaats . . . . en voegen den welgemeenden wensch er bij, dat zij op vele inrigtingen, zoo voor het middelbaar als lager onderwijs, reeds in gebruik zij of nog moge komen.

Recensent van „*Gelderland*" (1856 afl. 8) vangt zijne beoordeeling van het 2e dl. aldus aan:

„Nadat wij in het begin van het voorgaande jaar ons gunstig hadden uitgelaten over het eerste deel der Algemeene Geschiedenis voor de Scholen, zagen wij met verlangen de uitgave van het tweede deel te gemoet," en vervolgt: „wat wij moesten getuigen van het eerste deel der genoemde Geschiedenis, behoeven we thans niet in te trekken: ook dit vervolg laat zich zeer aangenaam lezen," terwijl hij ten slotte er bijvoegt: „de prijs is zeer matig gesteld en de uitvoering verdient alle lof, zoodat wij ook dezen arbeid van den Heer *Neuman* gerustelijk kunnen aanbevelen aan alle Onderwijzers die een nuttig en aangenaam Boek op hunne Scholen wenschen intevoeren."

De prijs van elk Deel is *f* 1,10.
Dl. I. (Oude Geschiedenis) 275 blz. Dl. II. (Middel-Eeuwen) 253 Blz.
Dl. III. (Nieuwe Geschiedenis) is ter perse.

*** Door B. DEKEMA, te Utrecht, is op heden uitgegeven:

DE VROUW EN HARE BESTEMMING,
WENKEN
OVER VROUWELIJKE OPVOEDING.
Door LUISE BÜCHNER.

☞ Een voortreffelijk Werkje: In al hetgeen de Schrijfster over de Vrouwelijke Opvoeding zegt straalt leven en waarheid door! Zij heeft hare resultaten noch in de Schoolkamer, noch in de Salon opgedaan! Zij grijpt in het werkelijke Familieleven en koos daaruit hare hoofdbeschouwingen, die zij ons eenvoudig maar treffend en verstandig heeft voorgesteld. De opgang die haar Boekje maakt, de goedkeurende beoordeelingen die het in alle Tijdschriften te beurt valt, levert daarvoor het beste bewijs op, zij komen dáárin éénstemming overeen dat het Boekje aan ieder Meisje, aan iedere Vrouw niet genoeg kan worden aanbevolen. De prijs is *f* 1,25. Prachtig gebonden *f* 1,60.

*** De Boekhandelaar G. B. VAN GOOR, te Gouda, debiteert met uitmuntend succes:
EERSTE GRONDBEGINSELEN der NATUURKUNDE
VAN DEN
MENSCH,

Een populair Leesboek over het zamenstel des Menschelijken Ligchaams en de verrigtingen van zijne deelen, door **Dr. D. LUBACH.**

Met 167 fraaije tusschen den tekst gedrukte Houtsnee-Figuren. Ingenaaid *f* 3,60. In gepreст Linnen Band met Vergulden Rugtitel *f* 3,90.

Dit Werk, het eenige oorspronkelijke dat in ons land het licht zag en dat met eene menigte opheldérende fraaije Houtsneden prijkt, levert een beknopt en duidelijk tafereel van alles wat het Menschelijk Ligchaam aangaat; en ieder beschaafd mensch, die beseft, dat een groot deel van ons geluk geheel afhangt van den staat onzer Aardsche Woning, en dat de Psyshologie van den mensch in regtstreeksch nut alle andere kennis te boven gaat, zal zich gewis met dit zoo fraaije als goedkoope Werk van nabij willen bekend maken, terwijl ook Heelkundigen en Studerenden het zeker gaarne zullen aanschaffen, om er bij hunne Studien gebruik van te maken.

*** Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, is uitgegeven en alom verkrijgbaar:

DE GYMNASTISCHE ZWEMSCHOOL
OF HANDLEIDING
VOOR ALLERLEI ZWEM- EN SPRINGOEFENINGEN,

naar het Hoogduitsch van HERM. OTTO KLUGE. Met 54 Houtsneeplaten *f* 1,25.

THEODOOR EN LUCILE
OF DE ZEGEPRAAL DER WAARHEID.

Een godsdienstig verhaal uit onzen tijd. Naar het Fransch van *A. Monod.* Door I. PRINS, Predikant te Amsterdam. Tweede druk, 90 Cents.

*** Bij den Boekverkooper G. VAN PEURSEM, te Amsterdam, wordt met 15 Sept. a. s. uitgegeven N°. 1. der MAANDELIJKSCHE LEERREDENEN ter verbreiding der Waarheid die naar de Godzaligheid is. De medewerkers zijn de Wel-Eerw. Heeren *J. Binneweg, J. G. Blaauw, J. D. B. Brouwer, J. C. Brijce, C. C. Callenbach, A. G. van Dijkhuizen, J. C. Eykman, J. W. Felix, D. Gildemeester, S. J. de Hoest, S. Hogerzeil*, Mr. *L. G. James, J. J. Knap, W. Kruijenbelt, M. van Leeuwen, P. M. Losgert, A. Mac Pherson, J. B. Nijhoff, T. Sanders, H. C. G. Schijvliet, C. J. C. Venema, J. G. Verhoeff, J. van der Werff.* De Inteekenprijs voor één Twaalftal is slechts *f* 1,20 bij deelneming hieraan wordt men verzocht de opgave zoo spoedig mogelijk aan zijn gewonen Boekverkooper of aan den Uitgever te doen toekomen.

*** Heden ziet het licht bij J. C. LOMAN JR., te Amsterdam:

DRAMATISCHE POËZY
VAN
H. J. SCHIMMEL.
2 Deelen.

Deze uitgave, de eerste volledige van al de Dramatische Werken van den Auteur, is geheel nieuw gedrukt en met zorg nagezien. Zij bevat, in 750 compres gedrukte Bladzijden, de volgende Stukken: *Twee Tudors, Joan Woutersz, Gondebald, Giovanni di Procida, Oranje en Nederland, Lodewijk de Elfde, Napoleon Bonaparte, Schuld en Boete, de Val van het Directoire.* De prijs van het geheele werk is *f* 3,60. Gebonden in twee nette Banden met gouden Stempels *f* 4,25.

*** Bij den Boekhandelaar H. C. A. CAMPAGNE, te Tiel ziet op heden het licht:

DE VOORWERELDLIJKE
SCHEPPINGEN
VERGELEKEN MET
DE TEGENWOORDIGE.
IN TAFEREELEN GESCHETST DOOR
P. HARTING,

Hoogleeraar aan de Utrechtsche Hoogeschool.
Met 4 Steendrukplaten en 168 Glyphogr. Figuren
Prijs *f* 6,50.

Dezelfde Uitgever debiteert met succes:

Handboek der vergelijkende ONTLEEDKUNDE, door Prof. E. A. SCHMIDT. Uit het Hoogduitsch en met AANTEEKENINGEN voorzien door Prof. P. HARTING. Prijs. . . . . *f* 3,00.

Microskopische voorwerpen uit beide ORGANISCHE RIJKEN. Beknopte Handleiding voor beginnende Practische Beoefenaars der Microskopische Weefselleer van Planten en Dieren, door Prof. P. HARTING. Met 3 Platen. Prijs . . . . *f* 4,00.

Mede verschenen onder den titel van: HET MICROSKOOP, deszelfs gebruik, geschiedenis en tegenwoordige toestand; 4e Deel.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.